

Isad õhutaksid poisse lugema

EPL 27. sept 96

Kunagi ei ole liiga vara lapsele raamatut ette lugeda. Lugude kuulamine ja piltide vaatamine ärgitab huvi raamatute vastu ja õhutab lugema õppima, kinnitab ajakiri Practical Parenting.

Kui te võtate lapse sülle, et talle pildiraamatut näidata ja ette lugeda, valdab teda turvatunne. Laps ei naudi mitte ainult teie häälekõla, vaid ka teie jagamatut tähelepanu ja lähedust.

Algul eristab laps vaid värve ja kujundeid, ajapikku suudab tema pilk haarata pilti kui tervikut. Aidake tal pildi sisu mõista, viidake raamatus kujutatud inimestele, loomadele ja asjadele ning nimetage neid. Nii õpib laps pildilt nähtut siduma teda ümbritseva maailmaga.

Väikelaps jälgib huviga, kuidas te loete. Nii taipab ta peagi, et raamatut leotakse eest tahapoole, ülevalt alla ja vasakult paremale.

Pildid arendavad lapse kujutlusvõi-

met ja vaatlusoskusi. Paluge tal leida pildilt sarnaseid ja erinevaid detaile. Võime märgata pisiasju tuleb kasuks, kui laps hakkab tähti õppima.

Jutukad lapsed on tavaliselt head lugetajad – seega julgustage oma last rääkima. Küsige temalt päevasündmuse, üheskoos vaadatud telesaate või eelmisel õhtul ette loetud unejutu kohta. Sellised jutuajamised arendavad lapse keskendumisvõimet ja mälu. Lapse tegemiste vastu huvi näidates kinnitate talle, et see, mis ta teeb, on tähtis. Nii võidab väikelaps juurde hädavajalikku enesekindlust.

Mida suurem on lapse sõnavara, seda aktiivsemalt osaleb ta raamatu lugemisel. Peagi osutab ta ise piltidele ja nimetab talle tuntud asju. Õhutage teda selgitusi jagama ja pildi järgi jutustama. Kui laps nimetab akent ukseks, öelge, et tal on õigus, see avaneb ja sulgub tõepoolest nagu uks, kuid seda kutsutakse aknaks.

Nelja-aastane osutab juba tähtedele, mida ta tekstis ära tunneb, näiteks oma nimetähtedele. Ka võite avastada ta mängukarule raamatut "ette lugemas". Kuulatades taipate, et ta on jutu kokku pannud erinevatest lugudest meelde jäädud kildudest. Mingil juhul ärge katkestage last, öeldes, et ta teeskleb lugemist!

Mida suurem on lapse huvi raamatute vastu, seda kiiremini õpib ta lugema. Palju sõltub vanemate eeskujust. Kui te ise vaid lehitsete kiiresti ajalehti-ajakirju ega loe just kuigi tihti raamatuid, ei kõida need ka last.

On tõsiasi, et poisid armastavad vähem lugeda kui tüdrukud. Üheks põhjuseks võib olla see, et tavaliselt loevad lastele ette emad, algklassides aga naisõpetajad – nii võibki poistel jääda mulje, et raamatud pole meeste jaoks. Seega võiksid isad võtta sagedamini õhuti aega unejutu ettelugemiseks.

EPL